

OVERZICHT FINANCIËLE INSTRUMENTEN, BESCHRIJVING, RISICOKLASSE EN BELEGGINGSHORIZON

Alle financiële instrumenten kunnen voor Karakter Invest ingedeeld worden in 4 productcategorieën : aandelen, obligaties, liquiditeiten en opties. Deze laatste categorie biedt Karakter Invest niet aan. Alle andere producten op de markten zijn een combinatie van deze 4 categorieën. Afhankelijk van het gewicht van één van de 4 categorieën in het product wijzen we het desgevallend product aan de juiste categorie toe. Hieronder vindt u wat meer informatie over de verschillende instrumenten die Karakter Invest aanbiedt.

Methodologie ter toewijzing risicoklasse en beleggingshorizon

Aandelen : risicoklasse : 5-8; beleggingshorizon : 5-9,5 jaar

- ◇ Belgische aandelen
- ◇ buitenlandse aandelen
- ◇ GVV's/REITS
- ◇ deelbewijzen van instellingen voor Collectieve Belegging afhankelijk van onderliggend
- ◇ gestructureerde producten met/zonder collateral afhankelijk van onderliggend
- ◇ grondstoffentrackers
- ◇ Synthetische, cash, long, short, leveraged trackers afhankelijk van onderliggend
- ◇ Preferente aandelen

Euro aandelen, GVV's/Reits en preferente aandelen met marktkapitalisatie >1 mia EUR, aandelenfondsen in EUR >25 mio EUR, collateralized structures in EUR, cash long/short trackers EUR:5

Extra risico's leiden tot een toename van het risico met één eenheid :

Andere valuta, <1 mia EUR, niet collateralized, synthetische trackers, leveraged trackers, grondstoffen

De beleggingshorizon is 6,5 jaar voor risicoklasse 5. De beleggingshorizon voor een hogere risicoklasse is de risicoklasse +1,5 jaar.

Indien de looptijd van een structuur groter is dan de hierboven bekomen beleggingshorizon bepaalt de looptijd de beleggingshorizon.

Obligaties : risicoklasse 2-5; beleggingshorizon : 2-6,5 jaar

- ◇ EUR obligaties
- ◇ obligaties in vreemde munten
- ◇ Perpetuele, achtergestelde, inflatie obligaties
- ◇ deelbewijzen van instellingen voor Collectieve Belegging afhankelijk van onderliggend
- ◇ gestructureerde producten met/zonder collateral afhankelijk van onderliggend
- ◇ Synthetische, cash, long, short afhankelijk van onderliggend

EUR obligaties investment grade, obligatiefondsen in EUR >25mio EUR, collateralized structures in EUR met bondproxies >80%, cash long/short trackers in EUR : 2

Extra risico's leiden tot een toename van het risico met één eenheid :

Onder investment grade, andere valuta, lagere plaats in balansstructuur, fondsomvang >25 mio EUR, niet collateralized structure. synthetische trackers

De beleggingshorizon is 3,5 jaar voor risicoklasse 2. De beleggingshorizon voor een hogere risicoklasse is de risicoklasse +1,5 jaar.

Obligaties met looptijd van meer dan 10 jaar krijgen risicoklasse 5 en de beleggingshorizon is gelijk aan de looptijd.

Perpetuele EUR obligaties worden behandeld zoals aandelen en krijgen risicoklasse 5 en de beleggingshorizon is 6,5. Elke toename van het risico leidt tot een verhoging van de risicoklasse met één eenheid conform de regels bij de aandelen.

Indien de looptijd van een structuur groter is dan de hierboven bekomen beleggingshorizon bepaalt de looptijd de beleggingshorizon.

Liquiditeiten : risicoklasse 1; beleggingshorizon : 0 jaar

- ◇ geldmarktbeleggingsinstrumenten
- ◇ deelbewijzen van instellingen voor Collectieve Belegging afhankelijk van onderliggend
- ◇ termijnrekeningen in EUR of vreemde valuta afhankelijk van onderliggend

De risicoklasse is 1 en de beleggingshorizon is 0.

I. AANDELEN

I.1. **Individuele aandelen**

Klassieke aandelen

Een aandeel is een eigendomstitel die een deel van het maatschappelijk kapitaal van een onderneming vertegenwoordigt. Door een aandeel te kopen wordt u mede-eigenaar van de onderneming. Dit betekent dat het rendement van uw belegging zal afhangen van het succes (of het falen) van de onderneming. Gaat het goed, dan deelt u mee in koersstijgingen en eventuele dividenduitkeringen. Maar gaat het slecht met de onderneming, dan zal de koers dalen en ontvangt u mogelijk ook minder of zelfs geen dividend. In geval van faillissement kan de waarde van een aandeel teruglopen tot nul. De aandelenkoers is afhankelijk van zowel interne als externe factoren: - Interne factoren: gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten, nieuws over de onderneming en/of sector en de dividendpolitiek, ... ; - Externe factoren: onder andere politieke gebeurtenissen, macro-economische ontwikkelingen en irrationele elementen die beurschommelingen kunnen vergroten.

Als aandeelhouder heeft u onder meer ook het recht om te stemmen op de algemene vergadering (behalve in geval van aandelen zonder stemrecht) en op een deel van de liquidatiewaarde van de onderneming bij ontbinding van de vennootschap (voor zo ver er een liquidatiesaldo is).

Preferente aandelen

Preferente aandelen hebben een bevoorrechte plaats in de kapitaalstructuur van het bedrijf. Ze geven aan aandeelhouders een aantal **voorkeursrechten**. Zo geven preferente aandelen recht op een dividend voordat de andere aandeelhouders een dividend ontvangen. Bij de vereffening van het bedrijf worden de preferente aandeelhouders voor de gewone aandeelhouders

uitbetaald. Preferente aandelen kunnen ook **extra stemrechten** geven tijdens de Algemene Vergadering.

Risikoklasse - beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risikoklasse: marktkapitalisatie(liquiditeitsrisico), marktrisico, plaats in de kapitaalstructuur(insolventierisico), de munt en regio(wisselrisico).

Extra risico's leiden tot een toename van de risikoklasse met 1 éénheid.

Hieronder een overzicht van de verschillende types:

Belgische aandelen met een marktkap > 1 mia euro: risikoklasse 5 - beleggingshorizon 6,5

Belgische aandelen met een marktkap < 1 mia euro: risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Buitenlandse aandelen met een marktkap > 1 mia euro: risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Buitenlandse aandelen met een marktkap < 1 mia euro: risikoklasse 7 – beleggingshorizon 8,5

Belgische preferente aandelen met een marktkap > 1 mia euro: risikoklasse 5 – beleggingshorizon 6,5

Belgische preferente aandelen met een marktkap < 1 mia euro: risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Buitenl preferente aandelen met een marktkap > 1 mia euro: risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Buitenl preferente aandelen met een marktkap < 1 mia euro: risikoklasse 7 – beleggingshorizon 8,5

I.2 Deelbewijzen van instellingen voor Collectieve Belegging met als onderliggend instrument aandelen, een aandelenindex of een aandelenkorf

Beschrijving

Een fonds is een juridische entiteit met als enige doel het beheren van geld. Deze beheersvennootschap heeft een bestuur dat totaal onafhankelijk opereert van de bank. Een fonds belegt in meerdere financiële instrumenten waardoor het risico van de belegging gespreid wordt. De waarde van het fonds wordt bepaald door de activa waarin belegd wordt. De totale waarde van het fonds wordt verdeeld in eenheden wat de netto inventariswaarde wordt genoemd. Bij aankoop verwerf je als belegger een aantal eenheden, die terzelfdertijd ook recht geven op deelname aan de algemene vergadering van de vennootschap.

De KIID (Key Investor Information Document) bevat alle essentiële beleggersinformatie waaronder de doelstellingen en het beleggingsbeleid. Voorbeelden van doelstellingen zijn het verwerven van inkomsten, het laten groeien van het kapitaal of het beperken van de volatiliteit. Het beleggingsbeleid beschrijft op welke manier de beleggingsdoelstellingen zullen nagestreeft worden: de activaklassen waarin belegd zal worden zoals aandelen en obligaties, de regio's, de munten, de minimale en maximale allocatie in bepaalde activaklassen en of het een actief dan wel passief beheerd fonds betreft. Een actief beheerd fonds streeft naar een betere presatie dan zijn benchmark, wat een referentiepunt is om de prestatie van een fonds te meten. Een passief beheerd fonds blijft bij de invulling van de activa zo dicht mogelijk bij zijn benchmark. Fondsen kunnen een kapitalisatie of distributie compartiment hebben. Bij kapitalisatie worden de inkomsten van het fonds uit coupons en dividenden opnieuw geïnvesteerd in het fonds, bij distributie kan een deel van de inkomsten uitgekeerd worden evenwel zonder enige garantie.

Risico's van fondsen

Opdat een potentiële belegger een beknopt idee zou krijgen van het risicoprofiel van een fonds, volstaat het voor een investeerder om er het document met 'essentiële beleggersinformatie' op na te lezen. In dit document wordt de synthetische risico-indicator opgenomen evenals een beschrijving van de belangrijke risico's. Deze synthetische 'risico-indicator' bestaat uit één cijfer en wordt gepubliceerd met de aanduiding van de schaal waarop het grootste en het kleinste risico wordt weergegeven.

De voornaamste risico's verbonden aan een fonds zijn:

Het marktrisico: is het risico dat de hele markt of een activacategorie daalt, waardoor de prijs en de waarde van de activa in portefeuille kunnen dalen.

Het liquiditeitsrisico: Het liquiditeitsrisico is het risico dat een positie niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden verkocht. Het liquiditeitsrisico geeft aan of een fonds al dan niet belegt in instrumenten die vlot verhandeld kunnen worden. Indien dit niet het geval is, dan brengt dat zekere risico's met zich mee. Zo zou het kunnen dat het verkopen van eenheden van een dergelijk fonds tijdelijk volledig of gedeeltelijk onmogelijk is door gebrek aan liquiditeit in de onderliggende activa.

Het concentratierisico: Dit behelst het risico dat verband houdt met een grote concentratie van beleggingen in bepaalde activa of op bepaalde markten. Hoe groter de spreiding in het fonds, hoe kleiner het concentratierisico.

Het wisselkoers- of valutarisico: Dit behelst het risico dat de waarde van een belegging wordt beïnvloed door wisselkoersschommelingen.

Fonds met kapitaalbescherming

Een fonds met kapitaalbescherming gaat twee verbintenissen aan. Enerzijds verbindt de uitgever van het fonds er zich moreel toe om op de eindvervaldag het volledige of een deel van het geïnvesteerde kapitaal terug te betalen. Daarnaast is de prestatie van het fonds afhankelijk van de evolutie van de onderliggende waarde. Dit kan in principe gelijk welk onderliggend actief zijn. Er zijn twee soorten fondsen met kapitaalbescherming. Allereerst heb je de klikfondsen waarbij de prestaties worden vastgeklikt op een voorafbepaalde datum of bij het overschrijden van koersniveaus. Aan de andere kant heb je de klassieke fondsen met kapitaalbescherming. Deze klikken tussentijds geen winst vast, maar de toename van het onderliggend actief wordt op de eindvervaldag met een bepaald percentage doorgerekend.

Risico's verbonden aan fondsen met kapitaalbescherming:

De kapitaalbescherming en de resultatenverbintenis zijn slechts geldig op de eindvervaldag. De kapitaalbescherming geldt bovendien alleen voor de startwaarde van het fonds tijdens de inschrijvingsperiode en niet op de tussentijdse aankoopwaarde. Het is daarnaast niet uitgesloten dat in een periode van grote onrust op de financiële markten, het moeilijk is om bepaalde effecten in de portefeuille te verhandelen met als gevolg dat je als belegger tijdelijk niet kan verkopen, ook niet met verlies.

Risikoklasse -beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risikoklasse: fondsomvang(liquiditeitsrisico), risico op kapitaal(insolventierisico), marktrisico, de munt en regio(wisselrisico)

Extra risico's leiden tot een toename van de risikoklasse met 1 éénheid.

Hieronder een overzicht van de verschillende types:

Europees aandelenfonds met AUM > 25 mio euro: risikoklasse 5 – beleggingshorizon 6,5

Internationaal aandelenfonds met AUM > 25 mio euro: risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Europees aandelenfonds met AUM < 25 mio euro: risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Internationaal aandelenfonds met AUM > 25 mio euro: risikoklasse 7 – beleggingshorizon 8,5

I.3 Gestructureerde producten met/zonder collateral met als onderliggend een aandeel, aandelenindex of aandelenkorf

Beschrijving

Gestructureerde producten of 'structured note' is een schuldinstrument met een bepaalde looptijd met of zonder verbintenis van de emittent om op vervaldag de nominale waarde terug te betalen. Het gestructureerd product biedt mogelijk een hogere coupon.

Hierbij een overzicht van de verschillende mogelijke varianten:

- Met of zonder recht op terugbetaling van de nominale waarde op vervaldag:
- Met of zonder uitkering van een tussentijdse coupon: normaal is de waarde van de coupon verbonden met de evolutie van het onderliggende. De coupon is variabel, vast of een combinatie van beide.
- Op basis van het onderliggende: gestructureerde producten verschillen van elkaar door het onderliggend actief. Als onderliggend actief kan worden gekozen voor beleggingsfondsen, een groep (korf) aandelen, aandelenindexen/vastrentende indexen, grondstoffen(indexen) of de spread (verschil) tussen twee indexen.
- Met of zonder call: de emittent heeft het recht het gestructureerd product vervroegd terug te betalen. Het tijdstip waarop de 'note' kan worden terugbetaald of gecalled worden wordt vermeld in de voorwaarden. Bij een vervroegde terugbetaling heeft de client het recht op het oorspronkelijke kapitaal. Eventuele andere vergoedingen moeten vooraf worden bepaald. Bij terugbetaling op vvd heeft de client het recht op het oorspronkelijk belegde kapitaal, vermeerderd met de laatste coupon of met de meerwaarde (in geval van kapitalisatie). Gestructureerde producten kunnen voor de vervaldag verkocht worden op de secundaire markt.
- Met of zonder collateral: een belangrijk risico van een gestructureerde product is gerelateerd aan het kredietrisico van de uitgever. In geval van falings of onmogelijkheid tot betaling zou het verlies een deel of de totale nominale waarde kunnen vertegenwoordigen, eveneens als de eventueel nog te betalen coupons. In geval van collateral (COSI of TCM) wordt dit risico beperkt doordat de emittent waarborgen neerlegt bij de SWISS Stock Exchange
- Evolutie van de prijs: kan beïnvloed worden door verschillende variabelen zoals: de actuele prijs van het onderliggende, de afgesproken prijs in de toekomst, de resterende looptijd, de

volatiliteit van het onderliggende, eventuele dividendbetalingen gedurende de resterende looptijd en verandering van interestvoeten. In functie van het type instrument kan het waardeverlies volledig zijn.

Voordelen

Met gestructureerde producten, die eigenlijk een combinatie zijn van obligaties en opties, kan de kleine spaarder inspelen op nagenoeg elk door hemzelf verwacht scenario op de financiële markten. Een voorrecht dat vroeger alleen was weggelegd voor institutionele partijen die over voldoende volume beschikken om tegelijk posities in obligatie -en optiemarkten in te nemen.

Nadelen

De emittent kan insolvent worden waardoor de spaarder zijn totale inleg kan verliezen terwijl zijn verwacht marktscenario zich toch realiseert. Dit kan beperkt worden door gewaarborgde gestructureerde producten. De emittent dient dagelijks waarborgen neer te leggen bij een onafhankelijke derde partij ter dekking van zijn verplichtingen voortvloeiend uit het uitgegeven produkt.

Risico's

Insolventierisico van de debiteur: Hangt af van de kwaliteit van de emittent die wordt beoordeeld door de ratingbureaus. Hoe hoger de rating (bijvoorbeeld maximaal BB+ bij S&P), hoe geringer het risico. De vennootschappen die op deze markt optreden, hebben over het algemeen een goede reputatie, maar de ratingbureaus zijn niet onfeilbaar en van tijd tot tijd loopt het verkeerd af. Dit kan beperkt worden door gewaarborgde gestructureerde producten. De emittent dient dagelijks waarborgen neer te leggen bij een onafhankelijke derde partij ter dekking van zijn verplichtingen voortvloeiend uit het uitgegeven produkt.

Liquiditeitsrisico: Hangt af van het bestaan en de werking van de secundaire markt voor het effect. Hoe groter de transactievolumes en het uitgiftebedrag, hoe kleiner het risico. Soms is de liquiditeit van de secundaire markt erg klein voor effecten uitgedrukt in weinig courante valuta en voor onderhandse uitgiften.

Wisselrisico: Wanneer de buitenlandse munt bij de terugbetaling van het kapitaal in waarde is verminderd, zal de omzetting in euro een verlies meebrengen. Het wissel risico is ook aanwezig bij de betaling van iedere coupon. Het risico kan aanzienlijk zijn voor andere valuta, zoals bijvoorbeeld de Amerikaanse dollar.

Renterisico: In een periode van stijgende markttrente, dalen de koersen van obligaties op de secundaire markt. De koers van de obligatie zal immers dalen tot op een niveau waarop het rendement gelijk zal zijn aan het rendement van een nieuwe obligatie uitgegeven (over het algemeen a pari) op de primaire markt. In het tegenovergestelde geval (als de markttrente daalt) zal de koers van de obligaties op de secundaire markt stijgen.

Risico van koersvolatiliteit: Wordt in sterke mate bepaald door de (on)gunstige evolutie van het onderliggend scenario waarin geïnvesteerd wordt. Er is dus een aanzienlijk risico voor wederverkoop met verlies indien de verwachtingen niet uitkomen.

Risikoklasse -beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risikoklasse: met of zonder collateral, al dan niet met kapitaalbescherming, munt en regio.

Extra risico's leiden tot een toename van de risikoklasse met 1 éénheid.

Hieronder een overzicht van de verschillende types:

Collateralized structures in Europa: risikoklasse 5 – beleggingshorizon 6,5

Non-collateralized structures international (minimaal A rating) : risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

I.4. Trackers

Beschrijving

Trackers zijn beursgenoteerde fondsen met als doel rendement te bieden op basis van een index of een aandelenkorf en de voordelen van aandelen (eenvoud, permanent genoteerd) combineren met die van traditionele fondsen (toegang tot een ruime keuze aan waarden, diversificatie). Sommige trackers kunnen ook mikken op een daling van de aandelen : short trackers.

Voordelen

De lopende kosten zijn doorgaans lager dan bij klassieke ICB's, terwijl de spreiding vergelijkbaar is.

Nadelen

De flexibiliteit is beperkter en de belegger dient zelf beslissingen over activa-allocatie te nemen. Gemengde ICB's kunnen afhankelijk van marktomstandigheden bijvoorbeeld het obligatiegedeelte verhogen of verlagen. Bij een tracker ligt dit doorgaans op voorhand vast of liggen op zijn minst de regels vast die dienen gevolgd te worden bij een verandering van de activa-allocatie.

Risico's

Insolventierisico: Afhangend van het onderliggend. Ingeval bijvoorbeeld 100% aandelen, hetzelfde risico als bij aandelen. Bij een synthetische tracker komt daar nog het risico op faillissement van de uitgever van de swaps bij.

Liquiditeitsrisico: Hangt af van het bestaan en de werking van de secundaire markt voor het effect. Hoe groter de transactievolumes en het uitgiftebedrag, hoe kleiner het risico. Soms is de liquiditeit van de secundaire markt erg klein voor effecten uitgedrukt in weinig courante valuta en voor onderhandse uitgiften.

Wisselrisico: Wanneer de buitenlandse munt bij de terugbetaling van het kapitaal in waarde is verminderd, zal de omzetting in euro een verlies meebrengen. Het wisselrisico is ook aanwezig bij de betaling van iedere coupon. Het risico kan aanzienlijk zijn voor andere valuta, zoals bijvoorbeeld de Amerikaanse dollar.

Renterisico: In een periode van stijgende marktrente, dalen de koersen van obligaties op de secundaire markt. De koers van de obligatie zal immers dalen tot op een niveau waarop het rendement gelijk zal zijn aan het rendement van een nieuwe obligatie uitgegeven (over het algemeen a pari) op de primaire markt. In het tegenovergestelde geval (als de marktrente daalt) zal de koers van de obligaties op de secundaire markt stijgen.

Risico van koersvolatiliteit: Wordt in sterke mate bepaald door de (on)gunstige evolutie van het onderliggend scenario waarin geïnvesteerd wordt. Er is dus een aanzienlijk risico voor wederverkoop met verlies indien de verwachtingen niet uitkomen. Bij leveraged trackers komt daar nog bij dat door het gebruik van derivaten dit instrument verlieslatend kan zijn terwijl het onderliggend toch gunstig geëvolueerd is.

Risikoklasse -beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risikoklasse: cash of synthetische trackers, met of zonder leverage, munt en regio.

Het onderliggend kan aandelenkapitaal zijn maar ook obligatieinstrumenten of grondstoffen.

Hieronder bespreken we het aandelenkapitaal als onderliggend.

Europese cash trackers die investeren in een aandelenindex: Risikoklasse 5 – beleggingshorizon 6,5

Internationale cashtracker die investeren in een aandelenindex: Risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Europese synthetische trackers investeren in swaps met (een) bank(en) om de aandelenindex te schaduwen waardoor er ook een kredietrisico ontstaat op die bank(en):

Risikoklasse 6 – beleggingshorizon 7,5

Internationale synthetische trackers investeren in swaps met (een) bank(en) om de aandelenindex te schaduwen waardoor er ook een kredietrisico ontstaat op die bank(en):

Risikoklasse 7 – beleggingshorizon 8,5

Leveraged Europese synthetische trackers investeren met een hefboom in het onderliggend. Hiertoe gebruikt men derivaten waardoor het hefboom gerelateerde schaduwen van het onderliggend slechts op zeer korte termijn gegarandeerd is. Op lange termijn kan door het gebruik van derivaten dit instrument verlieslatend zijn terwijl het onderliggend toch gunstig geëvolueerd is:

Risikoklasse 7 – beleggingshorizon 8,5

Leveraged internationale synthetische trackers investeren met een hefboom in het onderliggend. Hiertoe gebruikt men derivaten waardoor het hefboom gerelateerde schaduwen van het onderliggend slechts op zeer korte termijn gegarandeerd is. Op lange termijn kan door het gebruik van derivaten dit instrument verlieslatend zijn terwijl het onderliggend toch gunstig geëvolueerd is:

Risikoklasse 8 – beleggingshorizon 9,5

I.5 Grondstoffentrackers

Beschrijving

Grondstoffentrackers zijn beursgenoteerde fondsen met als doel rendement te bieden op basis van een grondstof of grondstoffenkorf en de voordelen van grondstoffen (eenvoud, permanent genoteerd) combineren met die van traditionele grondstoffondsen (toegang tot een ruime keuze aan waarden, diversificatie).

Voordelen

De belegger dient zich geen zorgen te maken over de fysieke opslag, noch over mogelijke diefstal. Daardoor is dit een bijzonder kosten-efficiënt instrument. Hij kan ook gemakkelijker diversifiëren over diverse grondstoffen. Doorgaans is de correlatie van grondstoffen met andere beleggingsinstrumenten eerder laag.

Nadelen

Indien de grondstofprijs wordt geschaduwd met behulp van futures kan, wanneer de markt in contango is (dwz de toekomstige prijs hoger dan de actuele prijs), de belegger die mikt op een stijging op termijn geld verliezen terwijl de spot prijs toch hoger is dan op zijn instapmoment. Omgekeerd kan hij winnen indien de markt in backwardation (dwz de toekomstige prijs lager dan de actuele prijs) is.

Risico's

Insolventierisico Afhangend van het onderliggend. Indien de uitgever, die werkt met futures om te schaduwen, het onderliggend niet geleverd krijgt, kan de volledige inleg verloren gaan. Bij een synthetische tracker komt daar nog het risico op faillissement van de uitgever van de swaps bij.

Liquiditeitsrisico: Hangt af van het bestaan en de werking van de secundaire markt voor het effect. Hoe groter de transactievolumes en het uitgiftebedrag, hoe kleiner het risico. Soms is de liquiditeit van de secundaire markt erg klein voor effecten uitgedrukt in weinig courante valuta en voor onderhandse uitgiften.

Wisselrisico: Wanneer de buitenlandse munt bij verkoop in waarde is verminderd, zal de omzetting in euro een verlies meebrengen. Het risico kan aanzienlijk zijn voor andere valuta, zoals bijvoorbeeld de Amerikaanse dollar. Een stijging van de Amerikaanse dollar leidt doorgaans tot daling van de grondstofprijzen omdat de meeste grondstoffen in USD genoteerd zijn en niet USD landen dus eigenlijk "minder USD" hebben om grondstoffen te kopen.

Renterisico: In een periode van stijgende marktrente, dalen de koersen van grondstoffentracker doorgaans op de secundaire markt.

Risico van koersvolatiliteit: Wordt in sterke mate bepaald door de (on)gunstige evolutie van het onderliggend scenario waarin geïnvesteerd wordt. Er is dus een aanzienlijk risico voor wederverkoop met verlies indien de verwachtingen niet uitkomen. Ingeval van contango kan ook bij een realisatie van de verwachtingen toch verlies worden gerealiseerd. Bij leveraged trackers komt daar nog bij dat door het gebruik van derivaten dit instrument verlieslatend kan zijn terwijl het onderliggend toch gunstig geëvolueerd is.

Risikoklasse -beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risikoklasse: cash of synthetische trackers, met of zonder leverage.

Extra risico's leiden tot een toename van de risikoklasse met 1 éénheid.

Hieronder een overzicht van de diverse soorten grondstoffentrackers met risikoklassen en beleggingshorizons.

Cash trackers die investeren grondstoffen: Risikoklasse 6 (niet Euro) – beleggingshorizon 7,5

Synthetische trackers die investeren in swaps met (een) bank(en) om het onderliggend te schaduwen waardoor er ook een kredietrisico ontstaat op die bank(en)

Risikoklasse 7 (niet Euro) – beleggingshorizon 8,5

Leveraged synthetische trackers investeren met een hefboom in het onderliggend. Hiertoe gebruikt men derivaten waardoor het hefboom gerelateerde schaduwen van het onderliggend slechts op zeer korte termijn gegarandeerd is. Op lange termijn kan door het gebruik van derivaten dit instrument verlieslatend zijn terwijl het onderliggend toch gunstig geëvolueerd is.

Risikoklasse 8 (niet Euro) – beleggingshorizon 9,5

I.6 GVV's en REIT's

Beschrijving

Dit betreft gereguleerde vastgoedvennootschappen of 'REITS' waarbij de belegger niet rechtstreeks maar onrechtstreeks gebouwen verworft via de aankoop van een effect, een gereguleerde vastgoedvennootschap (Belgische benaming) of REIT (Real Estate Investment Trust). Het vehikel is verplicht om in verschillende gebouwen te beleggen (maximaal 20% van de activa in één onroerend goed). Het gaat meestal om kantoorgebouwen, gebouwen met een commerciële of semi-industriële roeping, maar soms ook om woningen. In het algemeen is beursgenoteerd vastgoed minder volatiel dan aandelenkapitaal en betaalt het een hoger dividend. Het geleende kapitaal waarmee een REIT kan werken is doorgaans wettelijk beperkt.

Voordelen

Doordat voor kleine bedragen kan gekocht worden, kan een belegger kan zijn investeringen in onroerend goed beter spreiden over de diverse soorten onroerend. De liquiditeit is ook hoger dan bij fysiek onroerend goed.

Nadelen

Doordat de REIT met geleend geld gebouwen kan verwerven, kan bij financieringsproblemen en/of waardedalingen van het onderliggend onroerend goed de volledige inleg verloren gaan.

Risico's

Insolventierisico van de debiteur: REIT's zijn risicodragend kapitaal; de vennootschap die ze uitgeeft, is dus niet verplicht ze terug te betalen. Bij een faillissement kunnen REIT's (bijna) al hun waarde verliezen.

Liquiditeitsrisico: Hangt af van het volume van de transacties met het effect. Hoe hoger de beurskapitalisatie van de vennootschap, hoe groter en dus hoe meer liquide de markt van haar aandelen is.

Wisselrisico: Onbestaand voor Europese REIT's. Het wisselverlies kan aanzienlijk zijn voor REIT's in andere valuta zoals bijvoorbeeld de Amerikaanse dollar.

Renterisico: een verhoging van de rentetarieven heeft doorgaans een negatieve invloed op de evolutie van de koers van de REIT's.

Risico van koersvolatiliteit: Wordt in sterke mate bepaald door de kwaliteit van de vennootschap, de evolutie van de sector waartoe de vennootschap behoort en door de algemene beursevolutie.

Risico van gebrek aan inkomsten: Het dividend is een variabel inkomen. Om verschillende redenen zoals opzeg/faillissement huurder kan de vennootschap in bepaalde jaren besluiten geen dividend uit te keren.

Risiklasse -beleggingshorizon

GVV's en REIT's Europees vastgoed met marktkap > 1 mia euro: Risikoklasse 5 (EURO) - Beleggingshorizon 6,5

GVV's en REIT's Internationaal vastgoed met marktkap > 1 mia euro: Risikoklasse 6 - Beleggingshorizon 7,5

GVV's en REIT's Europees vastgoed met marktkap < 1 mia euro: Risikoklasse 6 (EURO) - Beleggingshorizon 7,5

GVV's en REIT's Internationaal vastgoed met marktkap <1 mia euro: Risikoklasse 7 - Beleggingshorizon 8,5

II. Obligaties

II.1 Obligaties

Klassieke obligaties

Een klassieke obligatie in EUR is een lening uitgegeven door een nationale overheid of onderneming met een bepaalde looptijd. Als obligatiehouder hebt u recht op een of meerdere couponbetalingen en de terugbetaling van het nominale bedrag van de lening op eindvervaldag. De prijs van een obligatie wordt uitgedrukt als een percentage van de nominale waarde. Een obligatie wordt gekocht met het oog op een vast bepaald rendement. Dit rendement is afhankelijk van de prijs en de coupon van de obligatie. Wanneer een obligatie gekocht wordt aan pari (= 100% van de nominale waarde) dan zal het rendement gelijk zijn aan de coupon. Bij een aankoop onder pari (= 100% van de nominale waarde) dan zal het rendement gelijk zijn aan de coupon. Met andere woorden, wanneer

de prijs van een obligatie daalt, wordt het rendement hoger. Omgekeerd doet een stijgende obligatieprijs het restrendement dalen. Een speciaal type betreft de inflatie-obligatie : de emittent betaalt bovenop een (lagere) coupon bijvoorbeeld de jaarlijkse stijging van de consumentenprijzen.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de uitgever van de obligatie niet in staat is om de jaarlijkse coupon of het nominale bedrag op eindvervaldag terug te betalen. In dit geval kan je als obligatiehouder een deel of zelfs het volledige bedrag dat je geïnvesteerd hebt verliezen. De kwaliteit van een obligatie of de kans dat een uitgever zijn verplichtingen niet kan nakomen, kan afgeleid worden van de rating die door ratingagentschappen zoals Standard & Poor's of Moody's aan de uitgever is toegekend (zie onderstaande tabellen). Hoe lager de rating van een uitgever, hoe hoger het kredietrisico en hoe hoger het rendement dat investeerders hiervoor willen als vergoeding. In principe, wanneer de rating van een obligatie daalt, hebben de investeerders het recht om een hoger rendement te eisen waarbij de uitgever van de obligatie een hogere couponbetaling moet aanbieden. Ratings kunnen in twee hoofdcategorieën opgedeeld worden: 'Investment Grade' en 'Non-Investment Grade'. De klassieke obligaties, zoals wij deze omschrijven, bevinden zich in de categorie 'Investment Grade' (ratings van AAA tot BBB-) waarvan de financiële soliditeit van de uitgever als stevig beschouwd kan worden: men verwacht dat de uitgever probleemloos zijn financiële verbintenissen zal kunnen nakomen. Hoe hoger de rating, hoe groter de kans dat de belegger op de eindvervaldag wordt terugbetaald.

Renterisico

De prijs van een obligatie kan variëren doorheen de tijd in functie van de evolutie van de rentes op de markt. Hoe meer de rentes stijgen, hoe meer de prijs van een obligatie zal dalen. Concreet, doordat de coupon van een obligatie niet wijzigt, zal een obligatie zijn aantrekkingskracht op de secundaire markt verliezen indien de rendementen van gelijkaardige obligaties op de markt een hogere coupon aanbieden. Hoe langer de restlooptijd van een obligatie is, hoe meer de prijs negatief beïnvloed zal worden. Deze gevoeligheid van de prijs van de obligatie aan de evolutie van de rentevoet wordt gemeten door de duratie. Naargelang men de eindvervaldag nadert, zal de duratie van de obligatie verminderen en uiteindelijk nul worden aangezien de prijs zal convergeren naar de nominale waarde die door de uitgever op de eindvervaldag terugbetaald moet worden.

Een obligatie in vreemde munten:

De obligaties uitgegeven in buitenlandse munten bezitten dezelfde eigenschappen als de klassieke obligaties in euro, met uitzondering van de couponbetalingen en de terugbetaling van het nominale bedrag op eindvervaldag die in de munt van uitgifte gedaan worden. In functie van de munt, kunnen deze obligaties soms een hogere coupon aanbieden dan de obligaties in euro omwille van een algemeen aantrekkelijker renteniveau. De geboden rentevoeten zullen voor elke munt afhankelijk zijn van het niveau van de inflatie in het betrokken land, maar ook van het beleid van de centrale banken en de marktwerking tussen vraag en aanbod van obligaties in die munten. Een speciaal type betreft de inflatie-obligatie : de emittent betaalt bovenop een (lagere) coupon bijvoorbeeld de jaarlijkse stijging van de consumentenprijzen.

Wisselkoersrisico

Naast het kredietrisico en renterisico die een klassieke obligatie kenmerken, is een obligatie die niet is uitgegeven in euro maar in een andere munt, ook onderhevig aan het wisselkoersrisico. De coupons en het nominale bedrag worden betaald in een buitenlandse munt en hun tegenwaarde in euro zal afhangen van de evolutie van die munt in verhouding tot de euro. Wanneer een munt tijdens

de levensduur van de obligatie devalueert in verhouding tot de euro, zal de investeerder potentieel minder ontvangen dan het bedrag initieel betaald in euro. De omvang van het wisselkoersrisico kan geschat worden aan de hand van de waargenomen of verwachte volatiliteit van de munt in verhouding tot de euro. Sommige munten zoals de Noorse en Zweedse kroon of de Zwitserse frank vertonen in normale omstandigheden een zwakke volatiliteit in verhouding met de euro. Daarentegen, munten uit de groeielanden zoals de Turkse lira, de Braziliaanse real en de Zuid-Afrikaanse rand vertonen een hogere volatiliteit. Wanneer u als investeerder een obligatie uitgegeven in een munt uit de groeielanden koopt, loopt u een hoger wisselkoersrisico dan bijvoorbeeld een obligatie uitgegeven in (Amerikaanse) dollar. Het rendement dat u als belegger eist, zal dan ook rekening houden met dit hoger risico

Een speculatieve obligatie (high yield)

De categorie speculatieve obligaties bevat de obligaties in euro met een rating 'Speculative Grade', maar ook de achtergestelde obligaties en de perpetuele obligaties. Een 'Speculative Grade' obligatie (ook 'High Yield' obligatie genoemd) wordt gekenmerkt door een kredietrating BB+ of lager bij Standard & Poors, of Ba1 of lager bij Moody's. In ruil voor deze lage kredietrating bieden deze obligaties een hoger rendement. Een achtergestelde obligatie wordt gekenmerkt door het feit dat, in geval van eventuele falings, de houder van dit type obligaties terugbetaald zal worden na de andere obligatiehouders en net voor de aandeelhouders. De perpetuele obligaties bieden, boven op hun achtergesteld karakter, een vaste couponbetaling maar voorzien geen vaste vervaldag. Deze hybride instrumenten kunnen het voorwerp zijn van een terugbetaling naar de volledige discretie van de uitgever. Een speciaal type betreft de inflatie-obligatie : de emittent betaalt bovenop een (lagere) coupon bijvoorbeeld de jaarlijkse stijging van de consumentenprijzen.

Kredietrisico

Het risico op niet terugbetaling door de uitgever van een obligatie 'Speculative Grade' is significant hoger dan voor obligaties uitgegeven met een rating 'Investment Grade'. Met betrekking tot deze obligaties moet de belegger ook bijzondere aandacht schenken aan de liquiditeit, die vaak lager is dan deze van de obligaties 'Investment Grade'. De achtergestelde en perpetuele obligaties worden ook gekenmerkt door een hoger kredietrisico omwille van hun achtergesteld karakter bij terugbetaling door de uitgever t.o.v. de schuldeisers van de eerste graad (seniors). Bovendien, in geval van falings van de uitgever, zal de waarde die kan gerecupereerd worden laag of zelfs nul zijn. Tot slot, voor de achtergestelde obligaties van bancaire uitgevers kunnen laatstgenoemden ook het voorwerp uitmaken van een bail out (falings tot terugbetaling of hair cut van de nominale waarde) in het kader van een herstructureringsplan uitgevaardigd ten gevolge van een probleem met de kapitalisatie. Renterisico De gevoeligheid van de prijs van speculatieve obligaties aan de rentevoeten is in het algemeen hoger dan deze voor klassieke obligaties door de grotere volatiliteit van de rendementen van de obligaties 'Speculative grade'. In het geval van perpetuele obligaties wordt naast de volatiliteit van de rendementen een lange looptijd gebruikt om de coupons te actualiseren en dit impliceert een hogere duratie.

Risikoklasse -beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risikoklasse: met of zonder collateral, al dan niet met kapitaalbescherming, munt en regio.

Extra risico's leiden tot een toename van de risikoklasse met 1 éénheid.

Hieronder een overzicht van de verschillende types:

EURO obligaties investment grade: risicoklasse 2 – beleggingshorizon 3,5

Internationale obligaties investment grade: risicoklasse 3 – beleggingshorizon 4,5

EURO obligaties speculatief: risicoklasse 3 – beleggingshorizon 4,5

Internationale obligaties speculatief: risicoklasse 4 – beleggingshorizon 5,5

II.2 Deelbewijzen van instellingen voor Collectieve Belegging met als onderliggend instrument een obligatie-index of obligatiekorf

Risioklasse -beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risicoklasse: fondsomvang, met of zonder kapitaalbescherming, kwaliteit van de obligaties (Investment grade of non-investment grade), high yield obligaties, risico van het kapitaal.

Extra risico's leiden tot een toename van de risicoklasse met 1 éénheid.

Hieronder een overzicht van de verschillende types:

Investment Grade obligatiefondsen in euro met AUM > 25 mio Eur : risicoklasse 2 – beleggingshorizon 3,5

Non-Investment Grade obligatiefondsen in euro met AUM > 25 mio Eur : risicoklasse 3 – beleggingshorizon 4,5

High Yield obligatiefondsen in euro met AUM > 25 mio Eur : risicoklasse 4 – beleggingshorizon 5,5

II.3 Gestructureerde producten met/zonder collateral met als onderliggend een obligatie, obligatie-index of obligatiekorf

Risioklasse -beleggingshorizon

Volgende meetbare instrumenten bepalen de toewijzing van de risicoklasse: met of zonder collateral, al dan niet met kapitaalbescherming, munt en regio.

Extra risico's leiden tot een toename van de risicoklasse met 1 éénheid.

Hieronder een overzicht van de verschillende types:

Gewaarborgd onderliggend EURO obligaties investment grade: risicoklasse 2 – beleggingshorizon 3,5

Gewaarborgd Internationale obligaties investment grade: risicoklasse 3 – beleggingshorizon 4,5

Gewaarborgd EURO obligaties speculatief: risicoklasse 3 – beleggingshorizon 4,5

Gewaarborgd Internationale obligaties speculatief: risicoklasse 4 – beleggingshorizon 5,5

Uitgever minimaal A EUR obligaties investment grade: risicoklasse 3 – beleggingshorizon 4,5

Uitgever minimaal A Int obligaties investment grade: risicoklasse 4 – beleggingshorizon 5,5

Uitgever minimaal A EUR obligaties speculatief: risicoklasse 4 – beleggingshorizon 5,5

Uitgever minimaal A Int obligaties speculatief: risicoklasse 5 – beleggingshorizon 6,5

II.5. Trackers

Trackers zijn beursgenoteerde fondsen met als doel rendement te bieden op basis van een index of een obligatiekorf en de voordelen van obligaties (eenvoud, permanent genoteerd) combineren met die van traditionele fondsen (toegang tot een ruime keuze aan waarden, diversificatie). Sommige trackers kunnen ook mikken op een daling van de obligaties : short trackers.

Hieronder bespreken we het obligatiekapitaal als onderliggend.

Europese cash trackers investment grade: Risicoklasse 2 – beleggingshorizon 3,5

Internationale cashtracker investment grade :Risicoklasse 3– beleggingshorizon 4,5

Europese synthetische trackers speculatief: Risicoklasse 3 – beleggingshorizon 4,5

Internationale synthetische tracker speculatief :Risicoklasse 4– beleggingshorizon 5,5

III. LIQUIDITEITEN

III.1. Geldmarktbelegginginstrumenten

Dit betreft cash op een zichtrekening, deposito rekening, investeringsrekening ea.

Het gaat om rekeningen in euro of vreemde munt zonder termijn. De cliënt kan in alle vrijheid over zijn geld beschikken en hij ontvangt een rente.

Risicoklasse 1 (euro) – beleggingshorizon 0

Risicoklasse 2 (niet- euro) – beleggingshorizon 0

III.2. Geldmarktfondsen

Een geldmarktfonds belegt overwegend in liquide middelen en kortlopende effecten (termijndeposito's, schatkistcertificaten, kwalitatieve obligaties,...) met een gemiddelde looptijd van minder dan een jaar. Deze fondsen worden gekenmerkt door een lage volatiliteit maar ook een laag rendement, geheel in lijn met de interbancaire rentevoeten zoals de euribor. Deze fondsen worden gekenmerkt door een grote liquiditeit en bieden de mogelijkheid, uitgezonderd in stressperiodes, om dagelijks in of uit te stappen in het fonds. Risico's van een geldmarktfonds In tegenstelling tot geld op rekening, vallen investeringen in geldmarktfondsen niet onder het depositogarantiestelsel. De volatiliteit is bijzonder laag, maar toch is een dergelijke belegging niet helemaal zonder risico. Hoewel een geldmarktfonds belegt in schuld papier van hoge kwaliteit is het niet uitgesloten dat in een periode van grote stress op financiële markten het moeilijk is om bepaalde effecten in de portefeuille te verhandelen met als gevolg dat je als belegger tijdelijk niet kan verkopen, zelfs niet met verlies.

Risicoklasse 1 (euro) - beleggingshorizon 0

Risicoklasse 2 (niet-euro) – beleggingshorizon 0

III.3 Termijnrekening

De termijnrekening is een beleggingsrekening in euro of in valuta. In de meeste gevallen gaat het om kortlopende beleggingen (doorgaans tot 12 maanden), maar langere looptijden zijn eveneens mogelijk. De cliënt plaatst een bedrag voor een bepaalde looptijd (die hij zelf kiest) tegen een

bepaalde rente. Indien de rente tijdens deze periode verandert, blijft de overeengekomen rentevoet van toepassing.

Risicoklasse 1 (euro) – beleggingshorizon 2

Risicoklasse 2 (niet-euro)